

LIMBURG OP DE BRES VOOR JAGERS

Meer middelen voor zwartwildbejaging

Foto: Michael Migos

Limburg: je zult er maar jagen. Dan krijg je binnenkort extra ondersteuning van de provincie. 'We hebben het momentum mee om onnodige hinderpalen uit de weg te ruimen', zegt Wim Grave, voorzitter van de Jagersvereniging Limburg. 'Wanneer je een bepaald beleid wilt volgen, moet je daartoe ook de middelen ter beschikking stellen. Dat is de overtuiging van de provincie', aldus Alfred Melissen, secretaris van FBE Limburg. De jager peilde de stemming in het Limburgse.

Tekst Oswin Schneeweisz

De eerste Vastelaovendborden staan alweer langs de kant van de weg, maar voorlopig wordt er nog niet gefeest in Limburg. Er wordt hard gewerkt. Onder meer aan de aanpak van de wilde zwijnen en het voorkomen van de import van het AVP-virus. In 2017 en 2018 bezocht Hubert Stassen van *Stichting Servicebureau Wild-beheereenheden Limburg* in totaal 35 WBE's om tot een betere samenwerking te komen tussen jagers, boeren, natuurbeschermingsorganisaties, overheden en particuliere grondeigenaren. Hoofddoel: schade aan landbouw en natuur door wilde zwijnen tot een aanvaardbaar niveau beperken.

Je kunt wel zeggen dat we in Limburg serieus genomen worden als professionele groene dienstverlener

Erkenning

'De provincie heeft goed geluisterd naar onze aanbevelingen', zegt Hubert Stassen. 'Tijdens de vele gesprekken met de besturen van de WBE's in Limburg hebben we de knelpunten en wensen van de jagers geïnventariseerd.'

Daaruit kwam een aantal aanbevelingen voort, die medio 2018 zijn overhandigd aan de gedeputeerde. Stassen: 'Al onze punten zijn, mede dankzij de positieve inbreng van gedeputeerde Hubert Mackus, door de provincie overgenomen. Boven de driemaal honderdduizend euro die we al krijgen voor schadebestrijding en beheer komt er nu ook nog een bedrag van 120 duizend euro vrij voor de aanschaf van nachtzichtapparatuur. Ook wordt geïnvesteerd in het uitrollen van de bestuursacademie. Daarnaast is er nog een paar ton geoormerkt voor activiteiten waar we al mee bezig zijn, zoals de oprichting van schadetafels. Ik denk dat we in de provincie Limburg op zo'n zes à zeven ton gaan uitkomen. Dat is nogal wat! De provincie doet hiermee een forse investering en je kunt wel zeggen dat we hier in het zuiden nu daadwerkelijk serieus genomen worden als professionele groene dienstverlener. Het is absoluut een erkenning van de jager.'

Nachtzichtapparatuur

Naast het mogelijk maken van de beperkte bewegingsjacht als tijdelijk toegelaten jachtmethode omvat het pakket veel andere maatregelen. Stassen: 'De meesten zwijnen worden nu eenmaal 's nachts geschoten met behulp van nachtzichtapparatuur. Daarom zijn we enorm blij met de regeling die de provincie nu getroffen heeft.' Tot nog toe heeft Stassen al 26 aanvragen van Limburgse jagers ontvangen. Grave: 'Ik vind de subsidie voor nachtzichtapparatuur een van de belangrijkste positieve maatregelen. We merken nu al dat er dankzij die apparatuur meer zwijnen geschoten worden.'

Daarnaast komt er een ontheffing voor het schieten met Brenneke-patronen. Stassen: 'Daardoor kunnen ook jagers zonder kogelgeweer worden ingezet om de zwijnen-

Foto: Michael Migos

In het kader van de dreigende Afrikaanse varkenspest is het wenselijk dat de zwijnenpopulatie omlaag wordt gebracht. Besmette kadavers (foto onder) vormen een bron voor de overdracht van het virus

populatie te verminderen. Ik geloof niet dat je daarmee onveilige situaties in het veld creëert. Ten eerste hebben we afgesproken dat we voor jagers, die daar behoefte aan hebben, kosteloos een training organiseren. Bovendien heeft zo'n Brenneke een veel kortere vlucht dan een kogel uit een getrokken loop. Daarnaast is de stopwerking op korte afstand enorm. Dus als zo'n beest tijdens een bewegingsjacht op je af komt rennen kun je hem nog tijdig uitschakelen.' Grave: 'Ik geloof niet dat dankzij de Brenneke heel veel meer varkens geschoten zullen gaan worden. Maar het gaat erom dat zoveel mogelijk hinderenissen worden weggenomen. Als je toevallig op jacht bent in een mosterdzaadveld en er komt een varken voorbij, dan moet je die ook kunnen schieten.'

Dwangmiddel

Niet alle terreinen in Limburg zijn - vanwege bebouwing, infrastructuur of recreatie - voor een beperkte bewegingsjacht geschikt. Mocht een terreineigenaar hier in het geheel geen toestemming voor willen geven, dan kan de provincie in het uiterste geval de grondeigenaar dwingen tot het nemen van maatregelen. Stassen: 'Dat geeft wel aan hoe

Foto: Michael Migos

Foto: Ton Heekelaar

Foto: Douwe Anne Verbrugge

De provincie Limburg stelt 120.000 euro beschikbaar voor de aanschaf van nachtzichtapparatuur

Dankzij de ontheffing voor het gebruik van Brennekes kunnen ook tijdens een kleinwildjacht varkens geschoten worden

Een kleine populatie is van levensbelang om na een uitbraak van AVP de situatie snel onder controle te krijgen

serieus de provincie ons werk neemt. Dit dwangmiddel moet je echter meer zien als een finaal drukmiddel dat pas wordt ingezet als we er na uitvoerig overleg met de terreineigenaar niet uitkomen. Noodzakelijk, want als ergens varkenspest wordt geconstateerd moet je snel kunnen ingrijpen.'

Bosbrand

Behalve deze maatregelen die nodig waren om het beheer op een hoger plan te tillen heeft de provincie ook de FBE om extra advies gevraagd in verband met het omlaag brengen van de populatie wilde zwijnen. 'Daar zijn we momenteel hard mee bezig', zegt Alfred Melissen, secretaris van FBE Limburg. Melissen is van oorsprong dierenarts. Hij is dus goed op de hoogte van de relatie tussen de dichtheid van de zwijnenpopulatie en het risico op besmetting met het AVP-virus.

Melissen: 'Ik vergelijk het altijd met een bosbrand. Als je veel dor en droog hout in het bos hebt liggen, wordt het risico op een bosbrand bij blikseminslag groter. Als er veel bomen in dat bos staan is de kans op uitbreiding van de bosbrand ook weer groter, met als gevolg dat de situatie snel oncontroleerbaar wordt. Kadavers zijn het grootste gevaar bij de overdracht van het virus. Als je na een eventuele uitbraak niet naar duizend, maar naar vijfhonderd dode zwijnen hoeft te zoeken heb je het gebied sneller weer schoon. Een kleine populatie is dus van levensbelang om de situatie snel onder controle te krijgen of te houden.'

Drukjachtbok

Melissen is blij met de mogelijkheid die nu wordt geboden om ook overdag varkens te kunnen bejagen via een beperkte bewegingsjacht. Met het oog op de veiligheid pleit hij ervoor dat deze gecoördineerd plaatsvinden, er subsidie komt voor de aanschaf van drukjachtbokken en training van deelnemers. De FBE adviseert de provincie verder om de bejaging ook overdag toe te staan op zon- en feestdagen. Grave: 'Het komt toch regelmatig voor dat jagers op zondag gebeld worden omdat loonwerkers aan het werk zijn en varkens zien. Dan moet je

Foto: Michael Migos

Foto: Michael Migos

De beperkte bewegingsjacht moet het mogelijk maken om ook in voedselrijke perioden – als de aanzitjacht met lokvoer weinig succesvol is – varkens te kunnen schieten

kunnen ingrijpen.’ Melissen: In specifieke gevallen, bijvoorbeeld in gebieden met natte en ontoegankelijke percelen moet, als het dierenwelzijn voldoende is geborgd, ook gebruik gemaakt kunnen worden van de vangkooi. Daarnaast adviseren wij de provincie om voerautomaten toe te staan. Hierdoor hoeft de jager minder vaak de lokvoerplek te betreden en is er dus minder verstoring door geur.’

Geluiddemper

Op het wensenlijstje van de Jagersvereniging staat verder nog het gebruik van de geluiddemper. Grave: ‘De geluiddemper is een zaak voor het ministerie van Justitie en je merkt dat dit ministerie toch op grotere afstand van het gebeuren in het veld staat dan bijvoorbeeld

.....

Ik heb er alle vertrouwen in dat de geluiddemper binnenkort ook zal worden toegestaan

het ministerie van LNV. Maar ik heb er alle vertrouwen in dat de geluiddemper binnenkort ook zal worden toegestaan.’ Het verbeteren van de bestuurlijke kwaliteit van WBE’s via een bestuursacademie vindt Melissen een goed initiatief. ‘Dat is noodzakelijk wanneer de sector geloofwaardig en betrouwbaar wil blijven. Besturen is een vak. Ik denk dat vooral de lokale kracht van de WBE’s versterkt moet worden. Waar we niet op zitten te wachten zijn 38 mini-FBE’s.’

Gewaardeerde gesprekspartner

Al met al lijkt Limburg in het nieuwe jaar een gooi te doen naar de titel meest jagersvriendelijke provincie van Nederland, die ervoor zorgt dat jagers de middelen voorhanden krijgen om het provinciale beleid uit te kunnen voeren. Grave: ‘We zijn als Jagersvereniging een gewaardeerde gesprekspartner geworden voor de provincie. Daarbij vindt de planvorming plaats binnen de Jagersvereniging en fungeert de Stichting Servicebureau Wildbeheereenheden Limburg in uitvoerende zin als intermediair tussen WBE’s, FBE en provincie. De maatschappelijke acceptatie van de inzet van jagers is de laatste jaren flink toegenomen. Dat speelt naast de serieuze varkensproblematiek in Limburg - zeker ook een rol in de positieve houding van de provincie.’ •

GEDEPUTEERDE HUBERT MACKUS

‘Jagers verdienen meer ondersteuning’

Als gedeputeerde van de provincie Limburg maakte Hubert Mackus zich sterk voor extra ondersteuning aan jagers. Mackus: ‘De provincie mag blij zijn met al dat onbetaalde werk dat jagers op uitstekende wijze verrichten. Ze verdienen ons vertrouwen en ondersteuning.’

Hubert Mackus, geboren in Weert, komt niet uit een jachtfamilie. Mackus: ‘Mijn vader was meubelmaker. De jacht speelde geen rol in mijn jonge jaren. Pas sinds ik in De Peel woon ga ik af en toe mee op een vossenjacht in de buurt. Ook ervaar ik in De Peel bijna aan den lijve wat voor schade de wilde zwijnen kunnen aanrichten. Ik ga een paar keer per jaar als gast, zonder geweer, mee op jacht om voeling te houden met wat er onder jagers leeft en het van dichtbij te ervaren. Vanuit die ervaring concludeer ik dat jagers buitengewoon verantwoordelijk bezig zijn en onbetaald een zeer grote bijdrage leveren aan het natuurbeheer. De extra ondersteuning die de provincie de jagers nu biedt mag dan ook zeker gezien worden als een erkenning voor al het goede vrijwilligerswerk.’

Zwijnenstand verdubbeld

Natuurlijk moesten er wel wat hobbels genomen worden voordat deze maatregelen erdoor waren. Mackus: ‘Enkele partijen zijn nu eenmaal tegen de

jacht of reageren vanuit de emotie en niet vanuit de praktijk, maar ik ben blij dat de provincie erkent dat deze maatregelen echt nodig zijn. Dertig jaar geleden was dit waarschijnlijk onmogelijk geweest, maar er is nu een andere werkelijkheid. Het aantal wilde zwijnen is in Limburg in drie jaar tijd bijna verdubbeld, de Afrikaanse varkenspest vormt een bedreiging en de publieke opinie is de jagers in deze provincie over het algemeen gunstig gezind. Men ziet immers ook hoeveel goed en verantwoordelijk werk er gedaan wordt voor het behoud van bijvoorbeeld de patrijs en de weidevogels. Mensen beseffen dat de jacht noodzakelijk is.’

Geluiddemper

‘Zelf vind ik de tegemoetkoming voor nachtzicht-apparatuur en de financiële ondersteuning voor de verbetering van de bestuurlijke kwaliteiten binnen WBE’s zeer belangrijke punten. Nog niet geslaagd is onze wens om geluiddempers voor jagers toe te staan. Daar zijn we nog mee bezig. Begin april komt minister Grapperhaus naar Limburg om op de schietbaan een demonstratie van het schieten met geluiddemper bij te wonen. Ik begrijp zijn angst wel. Hij wil voorkomen dat die dempers in verkeerde handen terecht komen. Een registratieplicht, zoals jagers nu ook al kennen voor het geweer, zou een goede oplossing zijn. We zullen hem zeker vragen om dat nu snel te regelen, want het komt de effectiviteit van de varkensjacht ten goede. En misschien nog wel belangrijker: ik ben van mening dat we niet van jagers mogen verwachten dat ze hun gehoor in de waagschaal stellen terwijl ze zich geheel vrijwillig inzetten voor de natuur en de samenleving. Ik heb dan ook goede hoop dat de kwestie rond de geluiddemper na het bezoek van de minister snel geregeld kan worden.’

Bewegingsjacht

Verder zou ik graag zien dat in de nabije toekomst het aantal toegestane geweren op bewegingsjachten uitgebreid mag worden. We hebben nu een heel mooi begin met zes geweren en zes drijvers met drie honden, maar we zouden de effectiviteit van een beperkte bewegingsjacht kunnen verhogen als er meer geweren ingezet zouden mogen worden. Ook daar wil ik mij in de komende periode voor inzetten.’

